

oprette en ganske enestaaende Ordning; for at faa de 2 nævnte Mandater med maa vi tage 4 nye, som ellers slet ikke behøvedes. Hvis disse to straalende Venstreplaneter skal gaa igennem Himmelummet og omstraale Midtpunktet, Ministeriets Sol, maa hver af dem ledsages af to Drabanter. Saadanne Anstrengelser gør man sig for at sikre Venstre Repræsentation i hvert eneste Omraade af Landet. Om de andre Partier kan faa Repræsentation i hvert eneste Omraade af Landet, spiller ingen Rolle.

Se, alle disse Enkeltheder kan vi naturligvis ikke være fornøjede med. Selve Lovforslaget forekommer os at være en ganske utilfredsstillende Gennemførelse af det i og for sig berettigede Motiv: at ville vende tilbage til Enkeltmandsvalgkredsordningen. Vi skal i det Udvalg, der formentlig bliver nedsat, og som jo faar meget kort Tid til sin Raadighed, hvis der skal komme noget positivt Resultat ud deraf, fra vor Side paa ingen Maade modsætte os, men arbejde ivrigt og flittigt med paa, at den Frist, der er sat os, 1. Februar, kan blive udnyttet, saa at vi naar frem til et positivt Resultat. Vi skal gøre alt, hvad der staar i vor Magt, derfor. Men vi maa kritisere de omtalte Enkeltheder, og vi anser hele den Form, hvorunder Ministeriet har villet gennemføre den nye Ordning, som utilfredsstillende. Jeg maa antage, at man paa Grundlag af det Jensen-Sønderupske Forslag vilde kunne komme betydeligt længere frem, bl. a. ved at faa den Ventil aabnet, som maa aabnes, naar Systemet: Tillægsmandater sammen med Enkeltmandskredse, overhovedet skal kunne blive tilfredsstillende. Vi vil overveje de Tanker, der kan komme frem.

Den nuværende Valgkredsordning er, som sagt, ganske tilfredsstillende. Derfor kan vi forhandle roligt og sagligt. Hvad Venstres Ordfører siger om, at man ikke forstaar den, passer jo ikke, heller ikke, at den er indviklet. Nej, den er hverken uforstaaelig eller indviklet, naar man tager den som det, den er, nemlig som Forholdstalsvalg i Amter og Storkredse, for det er det, den er. Bilder man Befolkningen ind, at den er noget andet, at den er Enkeltmandsvalg, ja, saa er den uforstaaelig, men tager man den som det, den er, Forholdstalsvalg i Amter og Storkredse, er den ganske lige til, saa lige til, som noget Lands Valgordning er og kan være. Opstillingskredsene er jo kun det praktiske Hjælpemiddel til at skaffe Vælgerne i den enkelte Kreds større Indflydelse paa Kandidatopstillingen, et

fuldkommen berettiget Hensyn. Jeg mener derfor, at det er klogt og rigtigt at bevare dem, men de er ikke Valgkredse, og det vil Valgloven heller ikke give dem ud for. Det er kun Agitation i visse Venstrekredse, at man vil bilde Vælgerne ind, at Opstillingskredsene er noget andet, end de er, og derved bliver det hele uforstaaeligt. Hvis Venstres Presse vilde forklare, hvori den nuværende Valgordning bestaar, vilde dens Læsere se, at den er saa simpel, som den kan være. Vi kan derfor roligt og sagligt overveje, om det er muligt at naa frem til noget endnu bedre. Hvis det er det, er vi naturligvis altid villige til at gaa med dertil. Men vi vil ikke være med til at gaa tilbage, kun til at gaa frem til noget endnu bedre. Der kan komme helt nye Tanker frem. Valglovsspørgsmaalet er i alle Lande endnu i levende Udvikling, der har dannet sig en Mængde Systemer. Jeg saa i Sommer i Venstres Provinspresse et Valglovsforslag skitseret af det ærede Medlem Hr. Rudolf. Jeg maa sige, at med den uhyre store Bladlæsning, man har hver Dag, og naar det drejer sig ikke om en enkelt Artikel, men en hel Række, hvoraf man faar en den ene Dag, en anden den anden, har jeg, hvad jeg beklager, ikke haft Lejlighed til at fordybe mig deri. Paa Forhaand forekom Forslaget mig ikke fyldestgørende; men det er jo muligt, at det ærede Medlem Hr. Rudolf her har fundet de vises Sten — jeg ser, han ryster paa Hovedet — i alt Fald med lige saa stor Ret som Anker Larsen. Og andre kan gøre et genialt Fund, og saa er vi naturligvis villige til at overveje det med. Ønsker man en saglig, rolig og fordomsfri Overvejelse, der kan føre til det hurtigst mulige Resultat, anbefaler jeg paa vort Partis Vegne Sagen til Udvalgsdrøftelse.

Christmas Møller: Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg skildrede den Lidelsernes Vej, jeg kunde fristes til at sige den tornefulde Vej, han havde vandret sammen med de Radikale og Socialdemokraterne under Grundlovens og Valglovens Behandling fra 1912 til 1915, en Lidelsernes Vej, en tornefuld Vej, som stod i et ejendommeligt Modsætningsforhold til alle de mange og skønne Udtryk, som vi husker fra de saakaldte tre Grundlovspartiers Samarbejde. Vi husker Ordene, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg vistnok havde formet, om, at nu skulde der være en Guds Fred de tre Partier imellem. Man husker Begivenhederne her i Folketinget efter Valget i 1913, hvor man fra Socialdemokratiets og det radikale Venstres Side vilde gøre Lidel-